

REKOMENDACIJOS DĖL FORMUOJAMOJO VERTINIMO

Formuojamasis vertinimas – vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika, palaikančia mokymąsi, kai mokytojas stebi mokinių mokymąsi, jų bendradarbiavimą, įsitraukimą, pastangas, mokymosi būdus, sunkumus ir atitinkamai reaguoja, padeda suprasti mokiniui, kaip įveikti sunkumus ir kokie mokymosi būdai veiksmingi. Toks vertinimas pratina mokinius apmąstyti mokymosi procesą, numatyti augimo perspektyvą ir stiprina mokinių tikėjimą savo jėgomis. Vertinant skatinamas sąmoningas, aktyvus mokinio mokymasis, mokoma kelti ugdymosi tikslus ir jų siekti.

Siekiant mokinių asmeninę pažangos mokytojams pamokose rekomenduojama taikyti 5 strategijas:

■ **Sutarti dėl ugdymosi lūkesčių, tikslų, siekių ir sėkmės kriterijų:** analizuojant ankstesnių metų mokinių darbus kartu su mokiniais išskirti į(si)vertinimo kriterijus ir sutarti, kad pagal tuos kriterijus bus vertinami mokinių darbai. Nagrinėjant su mokiniais etaloninius (pavyzdinius) darbus, lyginant geresnį darbą su mažiau pasisekusiu, mokiniai skatinami mąstyti ir suprasti, kuo jie skiriasi, kokiais ypatumais turėtų pasižymėti jų pačių atlikti darbai.

■ **Sudaryti sąlygas mokiniams parodyti tai, ką išmoko:** užduočių įvairovė yra būtina, nes taip sudaroma galimybė visiems mokiniams atsiskleisti ir parodyti, ką jie išmoko ir suprato. Mokiniais turi būti sudaroma daugiau ir įvairesnių galimybių atskleisti savo potencialą. Viena iš didžiausių galių padėti kitam žmogui ką nors sužinoti – tai skatinti jį uždavinėti klausimus, netiesiogiai padėsiančius jam rasti savo paties kelią tiesos link. Klausimas kartu parodo ir tai, ką mokinys ta tema žino, moka, geba, kaip tai suvokia ir vertina.

■ **Teikti grįžtamąjį ryšį (atsaką, reakciją, atsiliepimą), kuris skatina mokytis:** mokytojas turi būti palaikantis, skatinantis pasitikėti savo jėgomis, siekti daugiau nepamirštant įvairių grįžtamojo ryšio formų. Mokinys ir mokytojas ar mokinys ir jo bendraklasis yra partneriai, kurie dalijasi informacija apie mokymosi sėkmes ir sunkumus. Partnerystė turi būti grįsta pasitikėjimu. Svarbu sudaryti galimybę mokiniui sulaukti savo klasės draugų įvertinimo ir ne mažiau svarbu pačiam teikti konstruktyvių pastabų klasės draugams apie jų mokymąsi. Skatinti mokinį įsivertinti ir apmąstyti savo mokymosi procesą.

■ **Skatinti mokinius mokytis vieniems iš kitų:** mokydamiesi vieni su kitais mokiniai ugdo socialines kompetencijas, nes mokomasi vertinimo kultūros, būti atsakingiems, tinkamai pateikti argumentus, išlikti sąžiningiems, objektyviems, laikytis susitarimų, rūpintis vieni kitais ir t.t.

■ **Skatinti mokinius prisiimti atsakomybę už savo mokymąsi:** mokydamiesi vertinti savo atliktą darbą, pasiekimus ir pažangą, mokiniai mokosi nustatyti, kaip jų rezultatas ir veikla atitinka sutartus kriterijus ir ko reikia, kad tai galėtų pasiekti. Taip pat ugdydamiesi savo veiklos stebėjimo ir reflektavimo įgūdžius mokiniai kuria naują supratimą apie save kaip asmenį ir save kaip savivaldžiai besimokantį.

Atsižvelgiant į mokinių poreikius, tėvų galimybes, mokyklos prioritetus ir remdamasi formuojamojo vertinimo principais, kuriama savita individualios pažangos skatinimo ir vertinimo sistema. Mokyklos bendruomenė susitarė dėl mokyklos individualios pažangos sistemos principų ir jos elementų, įsipareigojo jų laikytis.